

DECLARACIÓ DE VILANOVA I LA GELTRÚ

per l'ambició climàtica

La recent Conferència de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic, **COP28**, va incloure en la seva agenda la primera estimació dels avenços cap als objectius climàtics fixats per l'Acord de París. El resultat del balanç és tan clar com preocupant: encara som molt lluny de limitar l'augment de la temperatura mitjana global als 1,5 °C respecte dels nivells preindustrials.

L'any 2023 ha estat **el segon més càlid a Catalunya** des del 1950¹, només per darrere de 2022. Mai s'hi havien produït dos anys de temperatures tan altes de manera consecutiva. El 2023 ha estat també l'any més càlid a escala planetària, i els darrers nou anys han estat els més calorosos des que van començar els registres². Els nivells de diòxid de carboni mesurats a l'observatori de Manua Loa, Hawaii, segueixen augmentant de forma ininterrompuda.

Les ciutats i els pobles viuen episodis que cada cop fan més evident la **relació amb el canvi climàtic** i que afecten la salut i la qualitat de vida de la ciutadania, especialment la més vulnerable: accentuació en la irregularitat del règim de precipitacions, amb episodis de pluges torrencials i de sequeres; onades de calor, especialment a l'estiu; encariment i escassetat dels productes alimentaris; emergència de malalties vehiculades per transmissors inhabituals a les nostres latituds.

L'acció climàtica està mostrant clarament la seva eficàcia. Per exemple, les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle han baixat un 8 % a la Unió Europea, gràcies en bona part a la incorporació de les fonts renovables, que ja suposen el 40 % de l'energia produïda i superen en volum total els combustibles fòssils.

Davant de tot plegat, defensem que cal impulsar les polítiques locals amb la màxima ambició climàtica, amb centralitat i transversalitat en els governs municipals, i amb la ciutadania com a protagonista.

La Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat, conscient del compromís, es fa solidària amb aquesta **ambició** i vol liderar una acceleració de l'acció climàtica mitjançant la cooperació i l'intercanvi entre els ens locals.

La Xarxa recull el testimoni dels mandats anteriors i es fa ressò dels **reptes nous**: garantir canvis efectius en la mitigació i avançar en la transició energètica mitjançant marcs com el **Pacte de les alcaldies** i fórmules innovadores com les **comunitats energètiques**. I progressar també en els diversos àmbits de l'adaptació al canvi climàtic com ara la renaturalització de les ciutats o la gestió de la sequera.

¹ A partir de l'anàlisi de les dades de 19 sèries climàtiques repartides arreu del país.

² Dades del Programa Copernicus d'Observació de la Terra, impulsat per la UE.

Per tot això, les ciutats i els pobles,

RECONeixEM

La **realitat de la crisi climàtica**, avalada a bastament per la ciència, reconeguda políticament com a **emergència** per moltes de les nostres administracions i contrastada per episodis viscuts directament, com ara sequeres, onades de calor, noves malalties emergents i escassetat de recursos.

CONSTATem

Els riscos greus que comporta el **retardisme climàtic** i la conveniència d'actuar amb **ambició climàtica** i **accelerar la implementació** de les polítiques locals, amb centralitat i transversalitat i amb el protagonisme de la ciutadania.

I ACORDEM:

MOSTRAR una major **ambició climàtica** i incrementar el ritme en la implantació de les polítiques ambientals.

ACCELERAR la **transició energètica** equitativa i justa, basada en les energies renovables, en la reducció dels consums i en fórmules innovadores com les comunitats energètiques.

ORIENTAR les polítiques locals a la **naturalització**, element clau d'adaptació que millora la salut i la qualitat de vida de les persones i redueix les desigualtats.

GARANTIR la gestió de l'**aigua** en un context de sequera i d'obligada adaptació al canvi climàtic.

MILLORAR la **qualitat de l'aire** com a factor bàsic de salut física, psicològica i d'equitat social.

AVANÇAR en els objectius d'**economia circular** i de **prevenció de residus** i promoure la tendència cap al residu zero.

IMPULSAR l'**educació ambiental** com a eina de gestió de les polítiques de sostenibilitat amb les persones i per a les persones.

FOMENTAR la **participació** dels ens locals a la Xarxa i comunicar les experiències pròpies per mostrar el potencial **transformador** de les polítiques locals.

Els pobles i les ciutats per una major ambició climàtica.